

Inventera ditt liv i tid

Glöm inte bort sociala medier i testamentet

Planerar du att "dödstäda" för att leva tryggare?

Glöm inte de digitala spåren på internet, och själen!

– Kanske finns det ett förlåt som skall sägas eller ett samtal som väntar på att ringas? säger Anna Ocklind Raask, begravningsrådgivare.

Dagboksanteckningar skrivs och fotografier sorteras. Inlägg på sociala medier rullar in, bilder läggs upp och hjärtan delas ut.

När livet flyter på är det få som tänker på att det vi gör i vardagen lämnar spår efter sig, personliga spår som någon annan, efter ett dödsfall, måste hantera.

Caroline Törnquist, familjejurist.

Foto: NORDEA

Vad ska man göra med gammelfasters dagböcker och brev?

Och hur hade en hastigt avliden släkting velat att hans eller hennes sociala medier togs omhand? Kontona avslutas inte automatiskt utan kräver att någon tar ett aktivt beslut om det. Men vem?

Digitala konton

I dag finns ingen direkt reglering i lagboken över hur digitala konton ska fördelas vid dödsfall.

Caroline Törnquist, familjejurist på Nordea, tipsar om att man därför i sitt testamente kan inkludera sociala medier.

Ändå är det få som tänker på det, menar Anna Ocklind Raask.

– Det beror nog på att testamente är en formell legal handling som i första hand är till för att reglera tillgångarna man lämnar efter sig.

Men man kan alltid lägga till önskingar kring det som gäller det mer personliga och många väljer att separera dessa handlingar, kanske för att göra det mer tydligt.

Michael Persson, kyrkoherde i Västermalms församling, tror att många är rädda för att det inte "blir rättvist".

– Men ge och dela allt du vill. Det är din rättighet, möjlighet – och jag skulle säga skyldighet.

Anna Ocklind Raask påminner om att det inte är bara det fysiska eller ens digitala man lämnar efter sig.

Det finns kanske också en själslig städning att göra?

– Fundera på om du har något som skaver och behöver rättas till medan du är i livet.

Underlätta för dina efterlevande.

Foto: GETTY

Kommunicera i livet

Anna Ocklind Raask, begravningsrådgivare i Stockholm, tycker att man ska inventera sitt liv i tid.

– Det som känns viktigt för en när man är i livet och som man också känner förblir viktigt efter ens död bör man försöka kommunicera på något sätt till sina närmaste.

På senare år har medvetenheten om att ha alla papper i ordning ökat.

Framtidsfullmakt

Jurist- och begravningsbyråer uppmärksammar ofta om dilemmat med särskuldsbarn om ett testamente inte finns, och sedan några år tillbaka finns möjligheten att skriva en så kallad framtidsfullmakt där man själv utser en anhörig som ska tala för en den dag man behöver hjälp.

De mer privata och digitala spåren är lite krångligare och kan leda till huvudbry för de efterlevande.

Britt Peruzzi
britt.peruzzi@aftonbladet.se

DIGITAL ARVINGE Glöm inte bort vad du lämnar för spår efter dig i sociala medier när du dör. Ett tips är att utse en "digital arvinge" som får tillgång till dina konton när du dör. Foto: GETTY/GENRE

Det kan DU göra redan nu

Utse en "digital arvinge"!

På Facebook kan du själv fylla i en efterlevande kontaktperson som får begränsad tillgång till ditt konto och kan avsluta det eller göra om det till en minnessida. För Google-konton som Youtube finns liknande funktionen "Hantering av inaktiva konton".

Skriv ett "digitalt testamente".

Gör en förteckning över dina sociala medier-konton och vad du vill ska hända med dem vid din bortgång. Se till att uppgifterna är aktuella.

Välj ett säkert ställe

Förvara det "digitala testamente" tillsammans med ditt andra testamente så att du underlättar för dina anhöriga.

Dubbelkolla bilderna!

Vissa bilder har någon kanske upphovsrätten till. Eftersom upphovsrätten kan gå i arv ska du vara extra uppmärksam på hur bilder förs vidare. Läs på i användarvillkoren för respektive sociala media.

Källa: Caroline Törnquist, familjejurist på Nordea

Fotoalbum.
Foto: TT

liv i tid

Frågor och svar

1 Är dagböcker och fotografier historiska dokument för de efterlevande eller den bortgångnes ensak?

2 Vilka konkreta val kan man med göra kring sina mest personliga ägodelar?

3 Är det lämpligt att läsa sina bortgångna anhörigas dagböcker?

4 Vad är ditt bästa råd till den som vill "livsstäda"?

Anna Ocklind Raask och Sofia Ocklind Rastbäck, begravningsrådgivare:

1 Privata dagböcker bör vara fortsatt privata såvida inte personen explicit sagt något annat. Däremot kan fotografier bli ett sätt för nya generationer att lära känna personen som dött.

2 En bra början är ju att prata med sina närstående men också göra några anteckningar. Ett så kallat "Vitt brev" ger lite guidning till vad som är bra att besvara men där du också kan lägga till personliga delar.

3 Nej, om inte personen uttryckligen sagt att dagböckerna kan läsas. Den personliga integriteten bör vi värna om även efter att en person gått bort, säger begravningsrådgivaren.

4 Försök förenkla för dina närstående så mycket som möjligt och tydliggör dina önskingar så det inte är öppet för olika tolkningar, som i sin tur kan leda till konflikt.

Michael Persson, kyrkoherde:

1 Människan är som en diamant – ju fler slipade sidor, desto värdefullare. Dagböcker och livsbetraktelser är en unik möjlighet att få berätta sin egen historia. Också för dem som råkat illa ut i livet eller blivit uthängda i media är det viktigt att få ge "sin story", eller som romarna sa: lyssna till andra sidan!

2 Det är bra att skriva hur man vill ha sin begravning. På min begravning blir det inte smörgåstårter! Vill man ge bort något till någon, som ett minne av sig själv, är det ju en vacker och värmande gest.

3 Ja det menar jag. De ger en god bild – jag tänker på Anne Franks dagbok, Årstafrun och många andra.

4 Släng sådant som andra inte kommer att förstå, eller säkert missförstår, skänk bort det andra kan ha glädje av. Mitt hem har nästan uteslutande saker som minner om någon människa eller någon händelse, och så kan jag berätta om dem för mina barn.

DIGITALA SPÅR Systrarna Anna Ocklind Raask och Sofia Ocklind Rastbäck är begravningsrådgivare i Stockholm. De vill påminna om att tänka på vad man lämnar för digitala spår efter sig när man dör.

Foto: PRIVAT

"LYSSNA PÅ ANDRA SIDAN" Michael Persson, kyrkoherde i Västermalms församling, ger sina råd hur man gör med personliga saker efter någons bortgång. Foto: PRIVAT